

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 12 października 2022 r.

ZP-KNPS.431.6.32.2022.MS

Pan
Andrzej Jacek Ptak
Prezes Fundacji Homo Sacer
ul. Bogedaina 5
50-514 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 19, 20 i 22 lipca 2022 r. na podstawie art. 126 w związku z art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) zwanej dalej „ustawą” zespół kontrolerów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Małgorzata Staszczak inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Krzysztof Jakubowski inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn – Domu Integracji we Wrocławiu, przy ul. Kilińskiego 36/5, zwanego dalej „Schroniskiem”, „Domem Integracji”, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 19 lipca 2022 r. Przedmiotem kontroli było zapewnienie minimalnego standardu podstawowych usług świadczonych w Schronisku oraz minimalnego standardu obiektu, w którym mieści się Schronisko, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi o ogrzewalni (Dz. U. z 2018 r., poz. 896), zwane dalej „rozporządzeniem”, oraz zgodności zatrudnienia pracowników schroniska z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 28 czerwca 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2022 r. ze zmianami.

W okresie objętym kontrolą Domem Integracji kierował Pan Andrzej Ptak – będący jednocześnie Prezesem Fundacji Homo Sacer – zatrudniony na stanowisku Kierownika Domu Integracji od dnia 8 listopada 2016 r., (umowa o wolontariat), który ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w tym okresie.

Podpisany w dniu 28 września 2022 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie działania Schroniska dla bezdomnych mężczyzn - Domu Integracji w zakresie zapewnienia minimalnych standardów schronisk dla osób bezdomnych oraz zgodności zatrudnienia pracowników schroniska z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej.

Ustalono, że Podmiotem prowadzącym Dom Integracji we Wrocławiu przy ul. Kilińskiego 36/5 jest Fundacja Homo Sacer z siedzibą przy ul. Bogedaina 5, 50-514 Wrocław, wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod Nr 0000453068.

Zgodnie ze Statutem, misją Fundacji jest uwrażliwianie osób i środowisk na problem ludzi wykluczonych, bezpośrednie i twórcze przełamywanie barier skazujących najuboższych, słabych i cierpiących, na samotną egzystencję na obrzeżach społeczeństw.

Gmina Wrocław zawarła z organizacją pozarządową o nazwie Fundacja „HOMO SACER” w dniu 31.12.2020 r. Umowę o realizację zadania publicznego, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057) Nr D/MOPS/29 pod tytułem: PROWADZENIE SCHRONISKA NA TERENIE WROCŁAWIA DLA BEZDOMNYCH MĘŻCZYZN – 10 MIEJSC – „Dom Integracji”. Termin realizacji zadania ustalono na okres od dnia 1.01.2021 r. do dnia 31.12.2022 r. (§2 ust. 1 Umowy).

Jak ustalono w trakcie czynności kontrolnych, Dom Integracji przy ul. Kilińskiego 36/5 dysponuje 10 miejscami noclegowymi w 4 pomieszczeniach mieszkalnych.

Na dzień kontroli w Schronisku przebywało 8 bezdomnych mężczyzn.

W Domu Integracji na dzień kontroli zatrudniony był Kierownik oraz dwóch Opiekunów/Streetworkerów – wszystkie osoby w ramach umowy o wolontariat, co wynika z umowy o realizację zadania publicznego zawartą z Gminą Wrocław w dniu 31.12.2020 r., w odniesieniu do której mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jak również – jak wyjaśnił Prezes Fundacji – kosztów realizacji zadania publicznego finansowanego przez Gminę Wrocław, ujętych w umowie na „PROWADZENIE SCHRONIENIA NA TERENIE WROCŁAWIA DLA BEZDOMNYCH MĘŻCZYZN – 10 MIEJSC” oraz aneksie do niej, które określają zarządzanie placówką przez kierownika oraz zatrudnienie streetworkerów w ramach umów wolontarystycznych.

W trakcie czynności kontrolnych ocenie poddano kwalifikacje zawodowe Kierownika Domu Integracji oraz Opiekunów/Streetworkerów, świadczących pracę w okresie objętym kontrolą.

W oparciu o przedłożone dokumenty Zespół kontrolerów ustalił, że Kierownik Domu Integracji spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

W wyniku kontroli akt osobowych Opiekunów/Streetworkerów świadczących pracę w Domu Integracji stwierdzono, że na dzień przeprowadzania kontroli osoby spełniały wymagania kwalifikacyjne wskazane w art. 48 a ust. 2g pkt 2 ustawy oraz posiadały ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Zgodnie z Załącznikiem nr 2 do rozporządzenia w schronisku zatrudnia się nie mniej niż 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku, a w porze nocnej powinna być w schronisku zapewniona opieka przez co najmniej 1 opiekuna. Na dzień kontroli w Schronisku przebywało 8 osób, natomiast Dom Integracji nie zatrudniał żadnego pracownika socjalnego oraz w porze nocnej nie zapewniał opieki przez co najmniej 1 opiekuna, wobec powyższego wskaźnik na dzień kontroli nie był spełniony. Termin na zrealizowanie minimalnego standardu podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych oraz minimalnego standardu obiektów zgodnie z art. 34 ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 z dnia 14 maja 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 875) został wydłużony do 31.12.2022 r.

W trakcie oględzin placówki ustalono, że Dom Integracji mieści się w budynku murowanym (starej kamienicy) na II piętrze w lokalu przy ul. Kilińskiego 36/5 we Wrocławiu o powierzchni użytkowej 147,23 m² o charakterze mieszkania, którego właścicielem jest Gmina Wrocław. Schronisko do dnia 31.03.2022 r. mieściło się w lokalu (domu jednorodzinny) położonym we Wrocławiu przy ul. Boya-Żeleńskiego 35, natomiast w aktualnej siedzibie funkcjonuje od dnia 1.04.2022 r. na podstawie:

- Umowy użyczenia Nr 2/2022/DPON zawartej w dniu 22.03.2022 r. pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wrocławiu (użyczającym) a Fundacją Homo Sacer (biorącym do użytkowania) na czas określony – od dnia 1.04.2022 r. do dnia 30.06.2022 r.;
- Umowy użyczenia Nr 17/2022/DPON zawartej w dniu 30.06.2022 r., stanowiącej przedłużenie uprzednio zawartej umowy pomiędzy ww. podmiotami – na okres od 1.07.2022 r. do 31.12.2023 r.

Dom Integracji składa się 4 pomieszczeń mieszkalnych, zapewniających łącznie 10 miejsc – w pokojach 2 lub 3 osobowych. Zatem w żadnym z pomieszczeń mieszkalnych liczba mieszkańców nie była większa niż 10 osób.

Liczba łóżek w pomieszczeniach mieszkalnych Schroniska na dzień kontroli wynosiła 10, natomiast zajętych było 8 łóżek. Schronisko nie posiada łóżek piętrowych. Powierzchnia mieszkalna na 1 osobę w pomieszczeniu mieszkalnym była nie mniejsza niż 4 m² (w odniesieniu do liczby miejsc), a nawet znacznie ją przekraczała. W każdym z pomieszczeń mieszkalnych było co najmniej 1 okno, w jednym pomieszczeniu były 2 okna, w kolejnym 2 okna i oszklone drzwi balkonowe, a w największym - 5 okien. Pokój nr II (o największej powierzchni) pełni również funkcję izolatki – posiada łóżko oddalone od pozostałych, oddzielone parawanem. Na każdym z łóżek w trakcie oględzin widoczny był materac, komplet pościeli (tj. co najmniej 1 poduszka, koc, prześcieradło i pokrycie na koc). Do łóżek zapewniony był swobodny dostęp. W pomieszczeniach mieszkalnych zapewniony był swobodny dostęp do szafy albo w zajmowanym pokoju, albo w pokoju nr I, do którego mają dostęp wszyscy mieszkańcy. Podczas oględzin ustalono, że w każdym pomieszczeniu, w tym pomieszczeniu mieszkalnym znajduje się co najmniej 1 kaloryfer. W pokojach znajdowały się ponadto inne meble takie jak: stoliki, ława, ławo-stół, 2 biurka, krzesła, taborety, parawany, regały, komoda, szafki nocne, szafki pod telewizor oraz takie urządzenia i sprzęty jak – suszarka stojąca, wentylatory, radia, wieża, telewizory oraz laptopy, w ilości odpowiadającej aktualnie przebywającej liczbie mieszkańców.

Pozostałe pomieszczenia stanowiły ponadto: duży przedpokój (w którym na ścianie zainstalowana jest gaśnica Ppoż.), kuchnia oraz dwa sanitariaty (z kratkami wentylacyjnymi, łazienkowymi grzejnikami CO), z których każdy wyposażony był w urządzenie prysznicowe (w jednym kabina prysznicowa, w drugim wanna), umywalkę i miskę ustępową, suszarki podsufitowe, natomiast w jednym z nich mieściła się pralka. Ilość urządzeń natryskowych, umywarek i misek ustępowych była zgodna ze standardami lub je przewyższała. Lokal mieszkalny, w którym mieści się Dom Integracji, nie posiada w wyposażeniu pisuarów, natomiast na maksymalnie 10 mężczyzn przypadają 2 miski ustępowe.

W pomieszczeniu kuchennym znajdowały się: szereg szafek stojących i wiszących, stół z krzesłami, kuchenka gazowa 5-palnikowa, zlewozmywak 2-komorowy, mikrofalówka, czajnik elektryczny, duża lodówka pod zabudową oraz przymocowany do ściany (w miejscu, w którym nie przeszkadza w użytkowaniu kuchni) piec gazowy 2-funkcyjny, służący zarówno do ogrzewania pomieszczeń, jak i zapewniający stały dostęp do ciepłej wody, gwarantując zarazem możliwość przeprowadzania zabiegów higienicznych. Kuchnia spełnia warunki do samodzielnego przygotowania posiłku oraz jego spożycia.

Schronisko nie dysponuje jadalnią/świetlicą, natomiast – jak wyjaśnił Prezes Fundacji – każde z pomieszczeń mieszkalnych wyposażone jest w stoły z krzesłami, co umożliwia zarówno spożywanie posiłków, jak również przeprowadzanie spotkań grupowych, które ponadto odbywają się również w MiserArt, przy ul. Cybulskiego 35A we Wrocławiu (w niedalekiej okolicy ul. Kilińskiego 36).

Lokal mieszkalny, w którym mieści się Schronisko, nie posiada wyodrębnionego pomieszczenia na pralnię i suszarnię, natomiast podczas oględzin obiektu stwierdzono, że w jednym z pomieszczeń sanitarnych mieści się ogólnodostępna pralka, w obu pomieszczeniach sanitarnych zainstalowane są łącznie 3 podsufitowe suszarki, jak również dostępna jest dodatkowo 1 suszarka przenośna (stojąca), co – jak wyjaśnił Prezes Fundacji – zapewnia na wystarczającym poziomie możliwość prania i suszenia odzieży.

W Schronisku brak wydzielonego pomieszczenia do prac biurowych, jednakże pomieszczenia mieszkalne wyposażone są w stoły i krzesła, 2 z nich również w biurka, tak więc prace biurowe mieszkańcy mogą wykonywać w swoich pokojach – jak wyjaśnił Prezes Fundacji.

W lokalu mieszkalnym, w którym mieści się Schronisko, brak odrębnego pomieszczenia stanowiącego magazyn odzieży, bielizny i pościeli, natomiast podczas czynności kontrolnych w obiekcie stwierdzono, że Schronisko umożliwia przechowywanie odzieży, bielizny i pościeli w szafkach, regałach i komodach znajdujących się w pokojach mieszkalnych oraz ogólnodostępnej szafie.

Schronisko nie dysponuje wydzielonym pomieszczeniem na środki czystości i higieny (magazynem środków chemicznych) – jak wyjaśnił Prezes Fundacji – środki czystości przechowywane są w łazience.

W Schronisku brak odrębnego pomieszczenia stanowiącego pokój spotkań indywidualnych. Jak wyjaśnił Prezes Fundacji – spotkania indywidualne odbywają się w tygodniu w przestrzeni MiserArt, która jest ściśle powiązana z działaniem Domu Integracji oraz w razie potrzeby podczas spotkań niedzielnych, w indywidualnym pokoju osoby.

Schronisko nie posiada pracowni komputerowej, tj. wydzielonego pomieszczenia lub jego części, wyposażonego w komputer z dostępem do Internetu, natomiast mieszkańcy posiadają swoje laptopy z dostępem do Internetu, przekazane z darowizny i korzystają z nich w swoich pokojach – jak wyjaśnił Prezes Fundacji.

W wyniku przeprowadzonych oględzin pomieszczeń w budynku Domu Integracji we Wrocławiu, stwierdzono spełnienie minimalnego standardu obiektu, określonego w § 2 ust. 2 rozporządzenia.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że Dom Integracji świadczy usługi przez

cały rok, przez 7 dni w tygodniu oraz umożliwia całodobowe przebywanie w Schronisku, w tym zapewnia miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 20° C.

W czasie oględzin potwierdzono, że placówka umożliwia spożycie posiłku oraz dostęp do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju.

W obiekcie znajdują się sanitariaty umożliwiające osobom w nim przebywającym korzystanie z prysznica z dostępem do ciepłej i zimnej wody. Schronisko zapewnia dezynfekcję i dezynsekcję odzieży w przypadku braku możliwości jej wymiany. Ponadto w mieszkaniu znajduje się pralka, z której każdy z mieszkańców korzysta samodzielnie na bieżąco według potrzeb, jak również odpowiednia ilość suszarek, co umożliwia zapewnienie czystej odzieży.

Kadra Schroniska wraz z pracownikami socjalnymi MOPS Wrocław zapewniają informacje o dostępnych formach pomocy, a w razie potrzeby pomoc w jej zorganizowaniu.

Schronisko zapewnia usługi aktywizacyjne ukierunkowane na wzmocnienie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności. Usługi aktywizacyjne są ściśle połączone z projektami realizowanymi przez Pracownię MiserArt oraz Fabryczkę EcoBauhaus, znajdującymi się przy ul. Cybulskiego 35A, 35oF oraz 35H. Prezes Fundacji wyjaśnił, mieszkańcy Domu Integracji, zgodnie z Regulami Schroniska, są zobowiązani uczestniczyć w nich od poniedziałku do piątku każdego tygodnia (w godzinach: 10-16). Zajęcia prowadzone są przez artystów, animatorów kultury, terapeutów oraz streetworkerów – uczestnicy zajęć czerpią z potencjału osobistych doświadczeń, nierzadko traumatycznych czy osobliwych, skupionych na sztuce przetrwania. W ramach działań w kompleksie oficyn MiserArt we Wrocławiu realizowane są warsztaty terapii zajęciowej – ze szczególnym uwzględnieniem: pracowni stolarskiej, metalurgicznej, sitodruku, pracowni chleba oraz galerii sztuki. Głównymi zadaniami, realizowanymi przez cały rok, jest projektowanie i wytwarzanie stołów-ogrodów oraz innych przedmiotów upcyklingowych, prowadzenie warsztatów (m.in. z pieczenia chleba), aranżowanie galerii oraz innych przestrzeni MiserArt, prace budowlane, integracja z publicznością odwiedzającą MiserArt oraz oprowadzanie ich po przestrzeni, prace naprawcze, aranżacja podwórka (w tym wykonywanie mebli podwórkowych i donic). Uczestnicy pracują w zespole. Działania realizowane w MiserArt mają na celu: wzrost poczucia własnej wartości uczestników projektu, obudowę środowiska społecznego, rozwijanie więzi koleżeńskich osób w kryzysie bezdomności, rozwijanie zainteresowań uczestników, wzrost kompetencji interpersonalnych i intrapsychicznych uczestników warsztatów, utrwalenie asertywnych zachowań, a tym

samym zminimalizowanie zachowań uległych i agresywnych uczestników, rozwój osobisty, lepszy wgląd w siebie, rozpoznawanie oraz zdrowa regulacja emocji rodziców i bliskich osób uzależnionych, nabycie umiejętności brania i dawania wsparcia wśród uczestników, wymiana doświadczeń między uczestnikami warsztatów, rozwój kompetencji oraz zdolności manualnych uczestników. Mieszkańcy Domu Integracji biorą udział m.in. w realizacji projektu Streetbus, odbywającego się w okresie jesienno-zimowym – zapewniającego dostęp do ciepłego posiłku dla osób doświadczających bezdomności (w szczególności ulicznej).

Schronisko zapewnia opiekę przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób, ponieważ w ramach umowy o wolontariat zatrudnionych jest 2 opiekunów.

Prezes Fundacji wyjaśnił, że Kierownik schroniska oraz opiekunowie są w 24-godzinnej dyspozycji telefonicznej i w razie potrzeby przyjeżdżają do mieszkania przy ul. Kilińskiego 36/5, jednakże Schronisko nie zapewnia opieki przez co najmniej 1 opiekuna w porze nocnej.

Schronisko ściśle współpracuje z pracownikami socjalnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu – zasady tejże współpracy określone zostały w § 6 Reguł Schroniska, jak również szczegółowo wyjaśnione przez Prezesa Fundacji – natomiast w Schronisku brak osoby zatrudnionej na stanowisku pracownika socjalnego.

W kontrolowanej jednostce w trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości w zakresie standardu obiektu oraz świadczonych usług w schroniskach dla osób bezdomnych określonych w rozporządzeniu, za wyjątkiem wskaźnika zatrudnienia pracownika socjalnego oraz zapewnienia opieki przez co najmniej 1 opiekuna w porze nocnej, których termin dostosowania do standardów został wydłużony do 31.12.2022 r.

W związku z powyższym nie wydaje się zaleceń pokontrolnych w przedmiotowym zakresie.

- Otrzymują:
1. Prezes Fundacji Homo Sacer
 2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Techniki i Technologia w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
E. Nowak
Ewelina Nowak

